

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL OLARAK DENİZ HUKUKU VE DALLARI

- I) DENİZ KAMU HUKUKU
 - A) Deniz Devletler Umumi Hukuku
 - B) Deniz İdare Hukuku
 - C) Deniz Ceza Hukuku
 - D) Deniz Usul ve Takip Hukuku
 - E) Deniz Sosyal Güvenlik Hukuku

- II) DENİZ ÖZEL HUKUKU
 - A) Genel Mahiyette Deniz Özel Hukuku
 - B) Deniz Ticaret Hukuku
 - C) Deniz İş Hukuku

İKİNCİ BÖLÜM

DENİZ DEVLETLER HUKUKU VE ÖNEMLİ KAVRAMLARI

- I) DEVLET

- II) DEVLETİN ÜLKESİ

- III) DEVLETİN DENİZ ÜLKESİ
 - A) TARİHİ GELİŞİMİ İÇERİSİNDE DEVLETİN DENİZ ÜLKESİ
 - B) DENİZ HUKUKU KONFERANSLARI VE DEVLETİN DENİZ ÜLKESİ
 - 1) I. Deniz Hukuku Konferansı
 - 2) II. Deniz Hukuku Konferansı
 - 3) III Deniz Hukuku Konferansı
 - 4) Bu Uluslararası Düzenlemelere Göre Farklı Hukuki Statüdeki Deniz Sahaları
 - a) İç Sular "*Inland Waters*"
 - aa) Tanımı

- bb) Kapsamı
- b) Karasuları "*Territorial Waters*"
 - aa) Tanımı ve Genişliği
 - bb) Karasularından Zararsız Geçiş "*Innocent Passage*"
 - cc) Uluslararası Seyrüsefere Açık Boğazlar İle İlgili Düzenlemeler
- c) Bitişik Bölge "*Contiguous Zone*"
- d) Münhasır Ekonomik Bölge (MEB) "*Exclusive Economic Zone*" (EEZ)
 - aa) Tanımı
 - bb) Münhasır Ekonomik Bölgede Sahildar Devletlerin Hakları, Yetkileri ve Yükümlülükleri
 - cc) Münhasır Ekonomik Bölge'de Diğer Devletlerin Hak ve Yükümlülükleri
- e) Kıt'a Sahanlığı "*Continental Shelf*"
 - aa) Tanımı ve Kapsadığı Deniz Alanı
 - bb) Sahildar Devletin Kıt'a Sahanlığındaki Yetkileri
- f) Açık Denizler "*High Seas*"
 - aa) Tanımı
 - bb) Açık Denizlerin Serbestliği
 - cc) Bayrak Devletinin Yetki ve Yükümlülükleri
 - dd) Açık Denizlerde Savaş Gemilerinin ve Diğer Kamu Hizmeti Gemilerinin Dokunulmazlığı
 - ee) Açık Denizde Meydana Gelen Çatma ve Diğer Kazalarda Kovuşturma
 - ff) Açık Denizde "Deniz Haydutluğu"nun "*Korsanlığın*" Önlenmesi
 - gg) Açık Denizde, Savaş Gemilerinin Yabancı (Sivil) Gemileri Durdurup, Tim Çıkarma (*Boarding*); ve Denetleme Hakkı
 - hh) Kesintisiz Takip Hakkı
 - ıı) Açık Deniz İle İlgili Diğer Düzenlemeler
- g) Uluslararası Seyrüsefere Açık Boğazlarla İlgili Düzenleme

C) BU ULUSLARARASI DÜZENLEMELER KARŞISINDA TÜRKİYE'NİN DURUMU

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
EGE'DEKİ HUKUKİ STATÜ VE SORUNLAR

I) EGE'DE KARASULARI

II) EGE'DE KITA SAHANLIĞI

III) EGE'DE FIR HATTI (HAVA SAHASI)

IV) EGE ADALARI ve SORUNLARI

V) KARDAK KRİZİ VE EGEMENLİĞİ DEVREDİLMEMİŞ ADALAR KONUSU

- A) Türk Bayraklı (Figen Akatlı Adlı) Bir Geminin Kardak Kayalıklarında Karaya Oturması Olayı
- B) Karaya Oturma Olayı Sonrasındaki Gelişmeler
- C) Tarafların İddia Ve Savunmaları
- D) Hukuki Durum
- E) Sonuç

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK BOĞAZLARI'NIN HUKUKİ STATÜSÜ

I) GİRİŞ

II) TARİHİ GELİŞİMİ

- A) İstanbul'un 1453'de fethedilmesinden sonra
- B) 1774 tarihli "Küçük Kaynarca Anlaşmasında"
- C) 1798 tarihli "İstanbul Andlaşmasında"
- D) 1805 tarihli "İttifak Andlaşmasında"
- E) 5 Ocak 1809 tarihli "Kale-i Sultaniye (Çanakkale) Andlaşmasında"
- F) 1829 tarihli "Edirne Andlaşmasında"
- G) 1833 tarihli "Hünkâr İskeleyi Andlaşmasında"
- H) 15 Temmuz 1840 tarihli (Mısır Sorunu İle İlgili) Andlaşmada
- I) 13 Temmuz 1841 tarihli "Londra Boğazlar Andlaşmasında"
- İ) 30 Mart 1856 tarihli "Paris Boğazlar Andlaşmasında"

- J) 13 Mart 1871 tarihli "Londra Andlaşmasında"
- K) 10 Ağustos 1920 tarihli "Sevr Andlaşmasında"
- L) 16 Mart 1921 tarihli "Moskova Andlaşmasında"
- M) 24 Temmuz 1923 tarihli "Lozan Barış Andlaşmasında"

III) 1936 TARİHLİ MONTRÖ (MONTREUX) SÖZLEŞMESİ AÇISINDAN DURUM

- A) Genel Olarak
- B) Geçiş Düzeni
 - 1) Ticaret gemileri
 - a) Barış Zamanında
 - b) Türkiye'nin Tarafsız Olduğu Savaş Durumunda
 - c) Türkiye'nin Muharip Olduğu Savaş Durumunda
 - d) Türkiye'nin Kendisini Pek Yakın Bir Harp Tehlikesi Tehdidine Maruz Saydığı Durumda
 - 2) Savaş Gemileri;
 - a) Barış Zamanında
 - b) Türkiye'nin Tarafsız Olduğu Savaş Durumunda
 - c) Türkiye'nin Muharip Olduğu Savaş Döneminde
 - 3) Hava Gemileri
- C) Montrö Konvansiyonu'nun Feshi ve Değiştirilmesi Usulü

IV) MONTRÖ'DEN SONRAKİ GELİŞMELER (II. Dünya Savaşı Sonrası Boğazlar Sorunu)

V) DENİZ HUKUKU KONFERANSLARI İLE (ULUSLAR ARASI SEYRÜSEFERDE KULLANILAN BOĞAZLARA) GETİRİLEN DÜZENLEMELER

- A) GENEL OLARAK
- B) II. DENİZ HUKUKU KONFERANSI'NDAKİ Düzenlemeler Açısından
- C) III. DENİZ HUKUKU KONFERANSI'NDAKİ Düzenlemeler Açısından
 - 1) Transit Geçiş
 - a) Tanım
 - b) Transit Geçiş Rejiminin Uygulanamayacağı Milletlerarası Boğazlar
 - c) Transit Geçişte Gemilerin ve Uçakların Yükümlülükleri
 - d) Boğaz Devletlerinin Geçişle İlgili Düzenleme Yapma Yetkileri
 - e) Boğaz Devletlerinin Yapacakları Düzenlemelere Karşı Boğazı Kullanan Devletlerin Yükümlülükleri;

- f) Boğaz Devletleri ve Boğazı Kullanan Devletlerin Ortak Yükümlülükleri
- g) Boğazlarda Deniz Çevresinin Korunmasına İlişkin Düzenleme
- 2) Zararsız Geçiş Rejimi
- 3) 1982 Konvansiyonundaki Düzenleme Karşısında Türk Boğazları'nın Hukuki Durumu

VI) TÜRK BOĞAZLARI KONUSUNDA, ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜNDEKİ (IMO) ÇALIŞMALAR

- A) Konunun IMO'ya intikali
- B) Konunun IMO'ya İntikaline ve Usulüne İlişkin Olarak Türkiye'de Yapılan Hukuki Tartışmalar
- C) IMO'daki Görüşmeler
 - 1) Deniz Güvenliği Komitesi'nin 62. Dönem Toplantısı'nda (MSC 62) ve Seyir Güvenliği Alt Komitesi'nin 39. Dönem Toplantısı'nda (NAV 39)
 - 2) Deniz Güvenliği Komitesi'nin 63. Dönem Toplantısı'nda (MSC 63)
 - 3) IMO Konseyi'nin 72. Dönem Toplantısı'nda (C 72)
 - 4) Hukuk Komitesi'nin 71. Dönem Toplantısı'nda (LEG71)
 - 5) IMO Konseyi'nin 73. Dönem Toplantısı'nda (C 73)
 - 6) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 64. Dönem Toplantısı'nda (MSC 64)
 - 7) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 65. Dönem Toplantısı'nda (MSC 65)
 - 8) IMO Genel Kurulu'nun 19. Dönem Toplantısı'nda (A 19)
 - 9) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 67. Dönem Toplantısı'nda (MSC 67)
 - 10) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 68. Dönem Toplantısı'nda (MSC 68)
 - 11) IMO Seyir Güvenliği Alt Komitesi 43. Dönem Toplantısı'nda (NAV 43) ve "Gemi Rotalandırma Çalışma Grubu" Çalışmaları
 - 12) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 69. Dönem Toplantısı'nda (MSC 69)
 - 13) IMO Seyir Güvenliği Alt Komitesi'nin 44. Dönem Toplantısı'nda (NAV 44)
 - 14) IMO Deniz Güvenliği Komitesinin 71. Dönem Toplantısı'nda (MSC 71)
 - 15) Gemi Rotalandırma Çalışma Grubu'nun Faaliyetleri
 - 16) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 76. Dönem Toplantısı'nda (MSC 76) ve Denizde Emniyet İle İlgili Uluslararası Diplomatik Konferansta (SECURITY CONF.)
 - 17) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 77. Dönem Toplantısı'nda (MSC 77)
 - 18) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 78. Dönem Toplantısı'nda (MSC 78)
 - 19) IMO Deniz Güvenliği Komitesi'nin 79. Dönem Toplantısı'nda (MSC 79)

VII) TÜRK BOĞAZLARI İLE İLGİLİ OLARAK, TÜRKİYE TARAFINDAN YAPILAN ULUSAL DÜZENLEMELER

- A) İSTANBUL LİMAN TÜZÜĞÜ (1982 TÜZÜĞÜ) İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELER
- B) BOĞAZLAR VE MARMARA BÖLGESİ DENİZ TRAFİK DÜZENİ HAKKINDA TÜZÜK (1994 TÜZÜĞÜ) İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELER
 - 1) Bu Tüzük ile Getirilen Düzenleme
 - 2) 1994 Tüzüğü'ne Karşı (Başta Rusya Federasyonu Olmak Üzere Bazı Ülkelerce) Yapılan İtiraz ve Eleştiriler ile Bunların Değerlendirilmesi
 - a) Rusya Federasyonu'nun Konuya İlişkin İddia ve Eleştirileri
 - b) Rusya Federasyonunun Konuya İlişkin İddia ve Eleştirilerinin Değerlendirilmesi
- C) TÜRK BOĞAZLARI DENİZ TRAFİK DÜZENİ TÜZÜĞÜ "1998 TÜZÜĞÜ" İLE GETİRİLEN DÜZENLEME
- D) TÜRK BOĞAZLARI'NDAN GEÇİŞLERE İLİŞKİN UYGULAMA TALİMATLARI
 - 1) 2002 Tarihli Uygulama Esasları (Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü Uygulama Talimatı) İle Getirilen Düzenleme
 - 2) 2004 Tarihli Türk Boğazları Bölgesinde Kaza Gemilere Uygulanacak Kurallara İlişkin Uygulama Talimatı (Kaza Durumlarında Durumları Uygulama Talimatı)
 - 3) 2007 Tarihli Uygulama Esasları (Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü Uygulama Talimatı) İle Getirilen Düzenleme

BEŞİNCİ BÖLÜM
TÜRK BOĞAZLARINA İLİŞKİN OLARAK YARGIYA İNTİKAL EDEN
ÖNEMLİ OLAYLAR VE BU OLAYLARA İLİŞKİN TÜRK VE YABANCI
ÖNEMLİ YARGI KARARLARININ İNCELEME VE
DEĞERLENDİRİLMESİ

I) TÜRK BOĞAZLARINDA MEYDANA GELEN BİR ÇATMA OLAYI (m/v Abidin Daver–m/v Las Mercedes Çatması) İLE İLGİLİ İNGİLİZ DENİZ MAHKEMESİ (*The High Court of Justice Queen’s Bench Division, Admiralty Court*), TEMYİZ MAHKEMESİ (*The Supreme Court of Judicature Court of Appeal-Her Majesty’s Court of Appeal*) VE LORDLAR KAMARASI(*House of Lords*) KARARLARININ İNCELEME VE DEĞERLENDİRİLMESİ

- A) GENEL OLARAK
B) DAVA

- 1) Olay
2) İddia ve Savunma

C) İNGİLİZ DENİZ MAHKEMESİNİN (*The High Court of Justice Queen’s Bench Division Admiralty Court*) KARARI;

D) İNGİLİZ TEMYİZ MAHKEMESİNİN (*The Supreme Court of Judicature Court of Appeal-Her Majesty’s Court of Appeal -Civil Division-*) KARARI

E) İNGİLİZ LORDLAR KAMARASI’NİN (*The House Of Lords*) **KARARI**

F) DEĞERLENDİRME

II) TÜRK BOĞAZLARINDA, İÇİNDE SİLAH OLDUĞU GEREKÇESİ İLE DURDURULAN BİR GEMİ (m/v *CAPE MALEAS*) İLE İLGİLİ, “YEREL MAHKEME”, “YARGITAY” VE “YARGITAY HUKUK GENEL KURULU” KARARLARININ İNCELEME VE DEĞERLENDİRİLMESİ

A) GENEL OLARAK

- 1) Olay
2) Ceza Davası
3) Hukuk Davaları

a) Tarafların Hukuki Statüsü
b) “*Charterer*”(I) tarafından, TC. İçişleri Bakanlığı ve TC. Milli Savunma Bakanlığı’na izafeten TC. Maliye Bakanlığı Aleyhine Açılan Davada Mahkemece ve Yargıtay’ca Verilen Kararlar

c) Gönderilen (M) Şirketi tarafından, TC. İçişleri Bakanlığı ve TC. Milli Savunma Bakanlığı’na izafeten TC. Maliye Bakanlığı Aleyhine Açılan Davada Mahkemece ve Yargıtay’ca Verilen Kararlar;

d) Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun Konuya İlişkin Kararı

aa) “Genel Hukuk Kurallarına İlişkin Gerekçeler”

bb) “Devletler Umumi Hukuku Kurallarına ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi İlişkin

Gerekçeler”

cc) “Deniz Özel Hukuku Kurallarına İlişkin Gerekçeler”

e) Değerlendirme

ALTINCI BÖLÜM
ULUSLARARASI DENİZCİLİK KURULUŞU (ÖRGÜTÜ)

INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION - IMO) VE ÇALIŞMALARI

I) KURULUŞU VE TARİHİ GELİŞİMİ İÇERİSİNDE HUKUKİ STATÜSÜ

II) IMO'nun HÂLİHAZIR HUKUKİ STATÜSÜ VE YAPISI.

- A) Genel Kurul "*Assembly*" (A)
- B) Konsey "*Council*" (C)
- C) Deniz Güvenliği Komitesi "*Maritime Safety Committee*" (MSC)
- D) Deniz Çevresini Koruma Komitesi "*Marine Environment Protection Committee*" (EMPC)
- E) Hukuk Komitesi "*Legal Committee*" (LEG)
- F) Teknik İşbirliği Komitesi "*Technical Cooperation Committee*" (TCC)
- G) Kolaylaştırma Komitesi "*Facilitation Committee*" (FC)
- H) Merkez ve Sekreterlik "*Head Office and Secretariat*"
- I) Uluslararası Denizcilik Örgütü'ne (IMO) Bağlı Eğitim Kurumları
- İ) BM Temsilcileri ile Gözlemci ve Danışman Kuruluşlar

III) IMO'NUN ÇALIŞMA YÖNTEMİ

IV) IMO TARAFINDAN HAZIRLANAN ULUSLAR ARASI SÖZLEŞMELERLE; IMO TARAFINDAN KABUL EDİLEN KARAR VE KODLAR

- A) Uluslararası Denizcilik Örgütü "*IMO*" Tarafından Hazırlanan Uluslararası Sözleşmeler
- B) IMO Tarafından Kabul edilmiş Önemli Kararlar ve Kodlar

YEDİNCİ BÖLÜM "ISM" (ULUSLARARASI GÜVENLİK YÖNETİMİ) KODU VE UYGULAMASI

I) GİRİŞ

II) KONUYA İLİŞKİN IMO GENEL KURUL KARARLARI;

III) DEĞERLENDİRME

IV) UYGULAMA

V) SONUÇ

SEKİZİNCİ BÖLÜM DENİZDE EMNİYET İLE İLGİLİ ULUSLARARASI DİPLOMATİK KONFERANS, SONUÇLARI VE "ISPS" KODU, (SECURITY CONFERENCE & ISPS CODE)

I) GİRİŞ

II) “DENİZDE EMNİYET İLE İGİLİ ULUSLAR ARASI DİPLOMATİK KONFERANS” ÖNCESİNDE KONUYA İLİŞKİN HUKUKİ DURUM

- A) ULUSLARARASI DÜZENLEMELER
- B) TÜRKİYE’DEKİ ULUSAL DÜZENLEME
- C) ABD’ DEKİ ULUSAL DÜZENLEME

III) “DENİZDE EMNİYET İLE İGİLİ ULUSLAR ARASI DİPLOMATİK KONFERANS”IN HAZIRLIK AŞAMASI

IV) “MSC-76 TOPLANTISI” VE “DENİZDE EMNİYET İLE İLGİLİ ULUSLARARASI DİPLOMATİK KONFERANS”IN AÇILIŞI, KOMİTELERİN OLUŞTURULMASI VE ÇALIŞMA PROGRAMI

V) DENİZDE EMNİYET İLE İGİLİ ULUSLAR ARASI DİPLOMATİK KONFERANS İLE GETİRİLEN DÜZENLEME VE ALINAN KARARLAR

A) GENEL OLARAK

B) “SOLAS”TA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER VE GETİRİLEN KURALLAR

- 1) Bölüm V’te yapılan değişiklik
- 2) Bölüm XI’de yapılan değişiklik
- 3) Bölüm XI–1/3 ile getirilen kural
- 4) Bölüm XI–1/5 ile yapılan yeni düzenleme
- 5) “Denizde Emniyetin Sağlanması ve Arttırılması İçin Özel Önlemler” ile ilgili olarak getirilen yeni

Bölüm XI–2

- 6) Yeni XI–2/3 ile getirilen kural
- 7) Yeni XI–2/4 ile getirilen kural
- 8) Yeni XI–2/5 ile getirilen kural
- 9) Yeni XI–2/6 ile getirilen kural
- 10) Diğer Düzenlemeler

C) ULUSLARARASI GEMİ VE LİMAN TESİSİ EMNİYET KODU (ISPS CODE)

D) KONFERANSTA KABUL EDİLEN KARARLAR

Konferans Kararı 1

Konferans Kararı 2

Konferans Kararı 3

Konferans Kararı 4

Konferans Kararı 5

Konferans Kararı 6

Konferans Kararı 7

Konferans Kararı 8

Konferans Kararı 9

Konferans Kararı 10

Konferans Kararı 11

VI) DENİZDE EMNİYET İLE İLGİLİ ULUSLAR ARASI DİPLOMATİK KONFERANS SONRASINDA TÜRKİYE'DE YAPILAN VE YAPILMAK İSTENEN HUKUKİ DÜZENLEMELER

- A) "ISPS Kodu" Uygulama Talimatı
- B) "ISPS Kodu" Uygulama Faaliyet Planı

VII) SONUÇ